

De musiske fag har regeringens store hjerte

Interview med børne- og undervisningsminister Christine Antorini

af Erik Lyhne

April 2012

CV

Født 1965

Børne- og undervisningsminister siden den 3. oktober 2011.

Stud.scient.pol., Aarhus Universitet 1985-1987.

Cand.comm. i offentlig forvaltning, Roskilde Universitetscenter 1989-1994.

Folketingsmedlem: 1998-1999 (SF) samt fra 2005 (Socialdemokraterne).

Priser

Årets drømmedirektion, Berlingske Nyhedsmagasin 2003.

FDB's forbrugerpris 2002.

Nina Bang-prisen 1999.

Først og fremmest tillykke med din nye post. Du har tidligere sagt til Dansk Sang, at det musiske er vitalt for børns udvikling. Mener du stadigvæk det som minister?

Ja, det gør jeg. Men måske spørger du, fordi Dansk Sang reagerer på om vores udspil til folkeskolereformen bare handler om dansk og matematik, og ikke mere. Jeg kan sige, at det er meget, meget mere. Vi synes, det er rigtig vigtig opgave at have en faglig stærk folkeskole for alle. Det er overskriften for vores opgave. Hvordan får vi det faglige løft også for de børn, der bliver hægtet af. Når vi fokuserer på dansk og matematik, er det fordi, der er meget velunderbygget forskning, der viser, at de elever der har godt fat i dansk og matematik også står langt bedre rustet til at få fat i de andre fag. Her er vi bl.a. inspireret af det arbejde, der er lavet i Ontario i Canada. Ved at fokusere på skriftlighed og matematisk kompetence, har man her med held fået løftet de grundlæggende færdigheder i alle fag.

Vi kan ikke kun løfte denne opgave ved at tænke dansk og matematik traditionelt. Det er ved at tænke, hvordan fagene bliver sat i spil i forhold til hinanden. Vi har også et særskilt formål i regeringsgrundlaget om, hvordan de praktisk-musiske fag kan styrkes og bruges i fht. at tænke innovation og andre læringsformer, hvor bl.a. flere drenge kommer med. Vi synes det praktisk-musiske område har været forsømt. Det er noget, der kommer med i forhold til folkeskolereformen. Vi er ikke nået til hvordan, for vi er lige startet med arbejdet. Men vi vil stille og roligt udfolde det hen over det næste halve år. Til efteråret vil regeringen præsentere sit samlede udspil for en reform af folkeskolen.

Gør man så ikke de musiske fag til underordnede fag?

Nej. Det er med velberådet nu, at det lige præcis er dansk og matematik, der skal være med til at løfte de andre fag. Alt tyder på, at hvis børnene behersker disse fag, vil det også løfte de andre fag. Herunder de praktisk-musiske fag. Men de praktisk-musiske fag skal selvfølgelig fortsat også udvikles på fagenes egne præmisser. Hvordan vi gør det, vil jeg gerne drøfte i partnerskabet om reform af folkeskolen.

Lars Goldschmidt (DI) siger i Dansk Sang, at Pisa debatten er blevet unuanceret og forenklet ved bl.a. at kigge snævert på dansk og matematik. Hvad mener du om det?

Vi kommer til at kigge på hele fagrækken. Men det dur ikke, at vi har mellem 15-17 % af eleverne, der bliver hægtet af og ikke har de grundlæggende kompetencer på plads. Deres chance for at gennemføre en ungdomsuddannelse bliver alt for lille. Vi har inviteret til et partnerskab med lærerne, lederne, kommunalbestyrelserne, forældrene, eleverne for at finde ud af hvilke udviklingsprogrammer, vi skal sætte i gang. Hvor er det, vi skal sætte for at få løftet disse to fag forstået i fagenes fulde bredde. I virkeligheden ville jeg hellere have talt med Dansk Sang senere, når vi havde rullet hele folkeskolereformen ud. Det jeg kan sige nu, handler mere om processen for at nå derhen. Jeg vil gerne understrege, at vi kommer til at lægge vægt på de praktisk-musiske fag. De har regeringens store hjerte og er også en del af regeringsgrundlaget.

Regeringsgrundlag:

EN BEDRE FOLKESKOLE, SÅ FLERE UNGE LÆRER MERE

Regeringen vil fremsætte forslag om en reform af folkeskolen. Folkeskolen skal være hele Danmarks skole. Vi skal have en faglig stærk folkeskole, der har plads til og er attraktiv for alle børn. En folkeskole, som skal sikre alle elever et højere fagligt udbytte af undervisningen - uanset hvilke forudsætninger, det enkelte barn har for uddannelse.

En folkeskole, hvor færre elever modtager specialundervisning og flere inkluderes i den almindelige undervisning med de nødvendige støtteforanstaltninger og faglige udfordringer. En folkeskole, som kombinerer teoretisk viden og praktiske kundskaber og motiverer til at lære mere. Og en folkeskole, der giver eleverne de bedste forudsætninger for at blive aktive og kritiske medborgere.

Hvad kan man gøre for at styrke det musiske fagområde?

Der er en række forskellige måder, vi kan gøre det på. Det gælder i øvrigt alle fag. Vi kan kigge på indholdet af fagene, hvordan de støtter hinanden og endelig læreruddannelsen. Det kommer vi i også til. Det er uddannelsesminister Morten Østergaard, der står for det. Hvilke kompetencer skal lærerne have, sådan at vi får flere ud med linjefag i disse fag. Det handler også om prøveformer, hvordan kan man f.eks. tænke den praktisk-musiske kompetence ind i den store projektopgave i 9. klasse? Det er en helt række ting, man kan gøre for at understøtte fagene. Det er nogle af de ting, vi gerne vil diskutere i det partnerskab, vi har inviteret til.

Musik er vel også et selvstændigt fag med sin egen selvstændige dagsorden?

Det er det også, men vi har endnu ikke taget stilling til, hvordan vi skal kigge på det. Vi har sagt, at vi vil have en faglig stærk folkeskole på alle niveauer. Men hvad, der i øvrigt bliver indsatsområder, drøfter vi med partnerskabet.

Der er tre ting, vi har sat i gang: Et fagligt løft af tosprogede elever, tolærerordning i fht. inklusion og endelig et it-løft af folkeskolen. Det, der står i regeringsgrundlaget om folkeskolen, er de bundne opgaver vi har.

Du har udtalt, at der skal være plads til legende læring, hvordan får vi det ind i folkeskolen?

Der er læring i leg. Jeg synes, det er vigtigt at holde den balance, hvor børn kan udvikle sig rigtig meget på en bred vifte af kompetencer lige fra motorik, sprog,

det sociale, det kreative mv. Men det kræver, at der er pædagogisk uddannede medarbejdere, der bruger deres tid til legende læring. Det ændrer dog fokus i det øjeblik, man starter i børnehaveklassen. Så bliver der lagt mere vægt på læringsdelen, og det bliver til undervisning i fagene med trinmål. Her kan man til gengæld tale om forskellige læringsstile. Det er rigtig interessant at udvikle mange måder at arbejde med læring på. Man kan bruge krop, motorik og bevægelse – arbejde med de praktisk-musiske fag som selvstændige fag eller til at understøtte, hvordan man samlet kan arbejde med læringsforløb, der rammer alle elever og ikke kun dem, der er bogligt rettede. Det er rigtig vigtigt at se på det brede læringsyn.

Du har tidligere haft vision om at oprette et videncenter for de praktisk-musiske fag. Hvor ligger den vision?

Det har vi ikke taget stilling til endnu.

Jeg er censornæstformand for musik og kan se fra censorrapporterne, at tallet for uddannede lærere med musik som linjefag er kraftigt dalende. Vi ved fra andre undersøgelser, at der mangler mange linjefagsuddannede musiklærere i folkeskolen. Hvad skal vi gøre ved det?

Noget af det, der ligger i følgegruppen for læreruddannelsens indstillinger er, at vi skal af med mange af de bindinger, der er i læreruddannelsen. For mange af de lærerstuderende kommer kun ud med to linjefag. Vi kan se, at det bl.a. er sprogfag og de praktisk-musiske fag, der blev ramt af disse bindinger. Ved at løsne disse bindinger håber vi, at der bliver mere plads til hele fagrækken herunder musik.

Hvad mener du i øvrigt om følgegruppens anbefalinger?

Der er rigtig meget godt i dem. Set fra min stol, er jeg dog bekymret over, at de foreslår at dansk som andet sprog og specialpædagogik ikke skal være selvstændige fag. De anbefaler, at de skal oprustes som en del af de øvrige fag. Jeg tror, det er vigtigt at holde fast i, at de også skal være selvstændige fag, fordi det er nogle kompetencer og en specialviden, vi har brug for i folkeskolen.

Det er uddannelsesminister Morten Østergaard, der sidder for bordenden i den proces. Vi holder en tæt kontakt i arbejdet med reformen af læreruddannelsen og folkeskolen.

I regeringsgrundlaget står der, at folkeskolereformen skal sikre, at lærerne underviser i fag, hvor de har kompetence svarende til linjefag. Hvordan vil du være med til at sikre, at lærere – også i musik – får efteruddannelse således, at I kan leve op til det?

Det er selvfølgelig noget, vi vil tage fat på i løbet af denne regeringsperiode. Det kan være i forbindelse med treparts-, eller kommuneaftaler. Vi må se, hvordan vi kan komme i mål med efteruddannelse af lærerne.

I har meldt ud at der skal være plads til at håndværkere kan undervise i folkeskolen. Gælder det også andre faggrupper, f.eks. indenfor musikundervisningen?

Den overskrift blev vist lidt skarpt skåret. Det, vi laver, er forsøg med tolærerordninger, hvor man kan have to lærere eller en lærer og en pædagog omkring en klasse. Men i visse tilfælde kan være brug for en anden type viden for at løfte den faglige opgave, der er. Udgangspunktet er, om vi kan løfte fagligheden med en tolærerordning.

Når det så er sagt, er vi også åbne for, at der kan komme folk med andre kompetencer ind. Det er der allerede i dag, hvor nogen kommer med en musisk baggrund fra andre uddannelser, og derefter tager en meritlæreruddannelse. Det er fint, at man åbner for den mulighed, hvor man kan få det pædagogiske med, når man har fagligheden fra en anden uddannelse. Det er ikke nok at være en dygtig musiker, man skal også vide, hvordan man skal undervise, og dermed have den pædagogiske og didaktiske viden i faget. Det er spidskompetencen, når man er læreruddannet. En lærer er at være ekspert i at undervise.

Referencer:

Regeringsgrundlaget:

http://www.stm.dk/publikationer/Et_Danmark_der_staar_sammen_11/Regeringsgrundlag_okt_2011.pdf

Det musiske er vitalt for børns udvikling. Interview med Christine Antorini. Dansk Sang nr. 4 2008/2009.

Læs følgegruppens rapport mv.:

<http://fivu.dk/publikationer/2012/evaluering-og-anbefalinger-om-laereruddannelsen>

Undervisningsministeriet: www.uvm.dk

